

1. Co to jest PPWR?

PPWR (ang. Packaging and Packaging Waste Regulation) to propozycja rozporządzenia unijnego, które zmieni obecne przepisy w zakresie opakowań i odpadów opakowaniowych obowiązujących w Unii Europejskiej. Obecnie obowiązującymi przepisami na poziomie unijnym jest dyrektywa w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych. Komisja Europejska zaproponowała przegląd dotychczasowych przepisów i po stwierdzeniu, że nie przyniosły one oczekiwanych efektów. W odpowiedzi na to zaproponowano wprowadzenie nowe przepisy- PPWR, o bardziej ambitnym charakterze niż dotychczas.

2. Jakie są główne cele PPWR?

PPWR ma na celu przede wszystkim zmniejszenie wpływu opakowań i odpadów opakowaniowych na środowisko przy jednoczesnym ujednoczeniu rynku wewnętrznego UE. Ma to ułatwić swobodny przepływ towarów poprzez:

- **zapobieganie powstawaniu odpadów opakowaniowych:** m.in. poprzez wprowadzenie ograniczeń dotyczących używanych opakowań oraz promowanie opakowań wielokrotnego użytku,
- **poprawa jakości recyklingu:** od 2030 r. wszystkie opakowania mają nadawać się do recyklingu,
- **ujednoczenie przepisów:** ogólnounijne przepisy dot. pustej przestrzeni, znakowania czy obowiązkowej zawartości recyklatów mają za zadanie sprzyjać ujednoczeniu rynku UE.

3. Obowiązki przepisów PPWR?

Rozporządzenie PPWR zostało niedawno, bo w kwietniu 2024r. przyjęte przez Parlament Europejski a obecnie oczekuje na głosowanie w Radzie. Możemy się spodziewać się, że treść PPWR zostanie zatwierdzona w Q4 2024r. Następnie musi nastąpić publikacja w Dzienniku Urzędowym UE. I z kolei po dwudziestym dniu nastąpi wejście w życie tego aktu prawnego. Wobec powyższego, zakłada się, że w wersji optymistycznej w połowie 2026r. nastąpi rozpoczęcie stosowania PPWR, ponieważ „Dyrektywa 94/62/WE traci moc ze skutkiem od dnia ... [18 miesiące od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].”

4. Wpływ PPWR na moje przedsiębiorstwo

Po dotychczasowej analizie przepisów PPWR można stwierdzić, że ten akt prawny znacząco zmieni gospodarkę opakowaniami i odpadami opakowaniowymi na terenie Unii Europejskiej. Będzie to dotyczyć większości przedsiębiorstw. Zadzieje się to chociażby przez konieczność poddawania recyklingowi wszystkich opakowań wprowadzanych na rynek, osiągnięcia coraz to wyższych poziomów recyklingu, czy też poprzez zakaz wprowadzania konkretnych typów opakowań.

5. Dotychczasowa dyrektywa i projekt PPWR

Ambitne i holistyczne podejście do opakowań i odpadów opakowaniowych, które jest przedstawione w PPWR ma na celu rozwiązanie kilku istotnych problemów z którymi boryka się zarówno branża, jak i ogólnie społeczeństwo w UE. Przede wszystkim stawiane cele PPWR mają za zadanie rozwiązać następujące kwestie problematyczne:

1. rozdrobnienie rynków uniemożliwiających efektywne kosztowo gospodarowanie odpadami na rynku wewnętrznym,
2. rosnąca generacja odpadów opakowaniowych związana ze wzrostem liczby opakowań jednorazowych, wysokim poziomem opakowań możliwych do uniknięcia oraz większym udziałem tworzyw sztucznych w mixie opakowaniowym,
3. downcycling i niski poziom wykorzystania materiałów pochodzących z recyklingu w opakowaniach, co ogranicza zdolność UE do ograniczenia wykorzystania materiałów pierwotnych w nowych opakowaniach,
4. bariery dla obiegu zamkniętego opakowań, w szczególności zwiększone wykorzystanie cech konstrukcyjnych opakowań, które utrudniają recykling i mylące oznakowanie opakowań do sortowania konsumenckiego.

Oczywistym jest, że cele i zadania nałożone na Państwa Członkowskie będą realizowane nakładaniem obowiązków głównie na wprowadzających produkty w opakowaniach, ale i generalnie na całą branżę.

Dotychczas obowiązywała (i nadal obowiązuje) dyrektywa w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych.¹ Forma tego aktu prawnego, dyrektywa, dała krajom europejskim większą swobodę przy wdrażaniu przepisów unijnych. Spowodowało to, że państwa członkowskie dostosowały cele zawarte w dyrektywie do swoich lokalnych warunków, co z kolei spowodowało wiele rozbieżności na rynku wspólnotowym (choćby w przypadku oznakowania na opakowaniu: niektóre kraje, jak Francja wprowadziły oznakowanie na opakowaniu, którego stosowanie jest obowiązkowe, a niektóre, jak Polska nie mają obowiązku stosowania oznakowań w zakresie materiałów i selektywnej zbiórki).

Zatem propozycja Komisji, by tematyka opakowania była wprowadzona rozporządzeniem unijnym ma właśnie m.in. ujednoczyć rozwiązania dla wszystkich państw członkowskich i określić zasady, które będą wdrażane wszędzie tak samo. Oczekuje się również, że zapewni to większą harmonizację i możliwość egzekwowania przepisów dotyczących opakowań w całej Unii.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A01994L0062-20180704>.

6. Wybrane najistotniejsze rozwiązania w PPWR (wersja z 24 kwietnia 2024r.)

- **ETYKIETOWANIE:** planuje się wprowadzić obowiązek stosowania etykiet na opakowaniach, które będą zawierać informacje o składzie surowcowym czy też instrukcji sortowania. Będzie to stanowić z pewnością wyzwanie, ponieważ już dziś różne państwa członkowskie posiadają chociażby różnej kolorystyki pojemniki na selektywną zbiórkę.

- **REDUKCJA ODPADÓW:** państwa członkowskie mają być zobowiązane do zmniejszenia ilości odpadów opakowaniowych na jednego mieszkańca o co najmniej 5% do 2030 roku, 10% do 2035 roku i 15% do 2040 roku (w porównaniu z 2018 r). Ważna jest data bazowa, ponieważ już w roku 2023 wytworzyliśmy więcej niż w 2018 r. odpadów opakowaniowych.

- **PONOWNE UŻYCIE I WIELOKROTNE NAPEŁNIANIE:** w treści projektu PPWR pojawia się propozycja celów w zakresie ponownego użycia i ponownego napełnienia dla wybranych rodzajów opakowań, mowa o np. artykułach spożywczych, napojach czy opakowaniach zbiorczych. Wiele kluczowych obowiązków jest wskazanych na daty od 2030 czy przykładowo od 2040.

- **ZAKAZ WPROWADZANIA NIEKTÓRYCH TYPÓW OPAKOWAŃ:** PPWR proponuje, by od 1 stycznia 2030 r. zakazać wprowadzania przykładowo: folii termokurczliwej i folii stretch, służących do grupowania produktów, czy opakowań jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych na dodatki do potraw, dżemy, sosy, zabielaacz do kawy, cukier oraz przyprawy w sektorze HoReCa. Więcej o tym zakazie mówi załącznik V PPWR.

- **OPAKOWANIA MAJĄ NADAWAĆ SIĘ DO RECYKLINGU:** od 1 stycznia 2030 r. wszystkie opakowania wprowadzane na rynek UE będą musiały nadawać się do recyklingu, tzn. opakowania będą musiały być projektowane zgodnie z tzw. „kryteriami dotyczącymi recyklingu” (design for recycling, DfR), które zostaną doszczegółowione w późniejszych przepisach. Początkowo na rynek będą mogły być wprowadzane opakowania, które osiągną klasę A,B lub C, natomiast w kolejnych latach wyłącznie opakowania o klasie A i B.

- **ZAWARTOŚĆ SUROWCÓW WTÓRNYCH:** PPWR przewiduje również obowiązek dodatku minimalnej zawartości surowców wtórnych (tzw. recyklatów) w opakowaniach z tworzyw sztucznych. Najpóźniej i początkowo do 2030 r. zawartość recyklatów wg. PPWR powinna wynosić:

- 30% przypadku opakowań do kontaktu z produktami wrażliwymi wykonanych z PET jako głównego składnika, z wyjątkiem butelek jednorazowego użytku na napoje,
  - 10% na opakowania wrażliwe na kontakt wykonane z tw. sztucznego innych niż PET, z wyjątkiem jednorazowych butelek plastikowych na napoje,
  - 30% na plastikowe butelki na napoje jednorazowego użytku,
  - 35% w przypadku opakowań innych niż te, o których mowa powyżej.
- W myśl PPWR, cele te mają wzrosnąć odpowiednio najpóźniej do 2040 r.

- **MINIMALIZACJA OPAKOWAŃ:** proponuje się, by od 1 stycznia 2030 r.² maksymalny poziom pustej przestrzeni wynosił 50% dla opakowań zbiorczych, transportowych i e-commerce. PPWR planuje wprowadzić zakaz stosowania opakowań wprowadzających konsumentów w błąd co do większej objętości produktu (np. poprzez stosowanie w projekcie opakowań podwójnych ścianek czy fałszywego dna).

[1] Lub w terminie 36 miesięcy od wejścia w życie aktów delegowanych przyjętych na podstawie akapitu drugiego, w zależności od tego, która z tych dat jest późniejsza.

- **OPAKOWANIA KOMPOSTOWALNE:** projekt PPWR porusza również obowiązek stosowania opakowań nadających się do kompostowania.

Oczywiście powyższe informacje mają charakter ogólny i należy pamiętać, że istnieje wiele odstępstw i wyjątków. Przypominamy również, że obecny stan PPWR nie jest jeszcze prawem wiążącym, więc rekomendujemy by z decyzjami biznesowymi wstrzymać się do zakończenia procedury legislacyjnej.

PODSUMOWANIE

Rynek wewnętrzny i znakowanie

artykuły 4 i 12

artykuł 4

Państwa członkowskie zezwalają na wprowadzanie do obrotu opakowań spełniających wymogi w zakresie zrównoważonego rozwoju, znakowania i zamieszczania informacji określonych w art. 5-12

Państwa członkowskie mogą utrzymać lub wprowadzić dodatkowe krajowe wymogi dotyczące zrównoważonego rozwoju lub zakresu informacji, o ile nie są one sprzeczne z przepisami rozporządzenia

Państwa członkowskie nie powinny utrudniać wprowadzania do obrotu opakowań zgodnych z rozporządzeniem z powodu niezgodności z ich wymogami krajowymi.

artykuł 12

Opakowania mają być oznaczone zharmonizowanymi oznaczeniami zawierającymi informacje o ich składzie materiałowym, aby ułatwić konsumentom sortowanie. Opakowania podlegające systemom kaucji i zwrotów oraz opakowania transportowe są zwolnione z tego obowiązku.

Jeśli opakowanie zawiera informacje o udziale materiałów pochodzących z recyklingu lub bioproduktów, etykieta powinna być oparta na zharmonizowanej metodologii i specyfikacjach.

Krajowe systemy kaucji i zwrotu oraz symbole rozszerzonej odpowiedzialności producenta są nadal dozwolone. Oznaczenia rozszerzonej odpowiedzialności producenta mogą być jednak wprowadzane wyłącznie za pomocą środków cyfrowych.

² Lub w terminie 36 miesięcy od wejścia w życie aktów delegowanych przyjętych na podstawie akapitu drugiego, w zależności od tego, która z tych dat jest późniejsza.

Możliwość recyklingu

artykuł 6

Możliwość recyklingu już w fazie projektowania

Od 1 stycznia 2030 r. wszystkie opakowania muszą nadawać się do recyklingu, zgodnie z kryteriami projektowania dla recyklingu (D4R), które zostaną ustanowione w aktach delegowanych do 1 stycznia 2028 r.

Zdolność opakowań do recyklingu będzie wyrażona w klasach wydajności A (wyższa lub równa 95%), B (wyższa lub równa 80%) lub C (wyższa lub równa 70%). Opłaty ROP będą modulowane w oparciu o klasy wydajności.

Zakaz wprowadzania na rynku UE opakowań, jeśli po 1 stycznia 2030 r. nie będą nadawać się do recyklingu w klasach A, B lub C.

Możliwość recyklingu na dużą skalę

Od 1 stycznia 2035 r. opakowania będą poddawane recyklingowi na dużą skalę, zgodnie z warunkami, które zostaną szczegółowo określone w aktach wykonawczych do 1 stycznia 2030 r.

Do 1 stycznia 2038 r. opakowania nie będą już dopuszczone do obrotu w UE, chyba że będą nadawać się do recyklingu w klasach A lub B.

Opakowania zostaną uznane za poddane recyklingowi na dużą skalę, gdy na poziomie UE roczna ilość materiałów pochodzących z recyklingu w każdej kategorii opakowań będzie równa lub większa niż 30% dla drewna i 55% dla wszystkich innych materiałów. Takie progi mogą zostać poddane przeglądowi przez Komisję do 2035 r.

Możliwość recyklingu

Przykłady odstępstw

Innowacyjne opakowania

Opakowania innowacyjne zostały zdefiniowane w art. 3.37 Rozporządzenia

Od 1 stycznia 2030 r. opakowania innowacyjne mogą być wprowadzane do obrotu w UE przez okres max. 5 lat, nawet jeśli nie spełniają wymogów określonych w art. 6.

W przypadku skorzystania z tego odstępstwa podmiot gospodarczy powiadamia właściwe organy, przedstawia wszystkie szczegóły techniczne potwierdzające innowacyjny charakter opakowania oraz orientacyjny harmonogram osiągnięcia możliwości recyklingu "na dużą skalę"

Inne odstępstwa

Odstępstwa są przewidziane dla opakowań wrażliwych na kontakt z wyrobami medycznymi (in vitro), opakowań wrażliwych na kontakt z preparatami do początkowego żywienia niemowląt, żywnością dla niemowląt i żywnością specjalnego przeznaczenia medycznego, a także opakowań zewnętrznych i bezpośrednich produktów leczniczych.

Zwolnione są również opakowania używane do transportu towarów niebezpiecznych oraz opakowania handlowe wykonane z określonych materiałów (korek, wosk itp.).

Komisja została upoważniona do dokonania przeglądu, do dnia 1 stycznia 2035 r., wszystkich odstępstw i, w razie potrzeby, przedstawienia wniosku ustawodawczego.

Zawartość surowców wtórnych

Artykuł 7

Cele

Cele w zakresie zawartości materiałów pochodzących z recyklingu ustalone dla każdej plastikowej części opakowania, dla każdego typu i formatu opakowania, obliczone jako średnia dla zakładu produkcyjnego i roku.

Cele do osiągnięcia do 2030 r. i do 2040 r. Dodano nowy cel 25% na 2040 r. dla opakowań wrażliwych na kontakt wykonanych z tworzyw sztucznych innych niż PET.

Klauzula lustrzana określa, które pokonsumenckie odpady z tworzyw sztucznych można wykorzystać do osiągnięcia celów. Do 31 grudnia 2026 r. Komisja przyjmie metodologię obliczeń, a także kryteria zrównoważonego rozwoju dla technologii recyklingu tworzyw sztucznych.

Odstępstwa

Cele dotyczące zawartości materiałów pochodzących z recyklingu nie mają zastosowania do części z tworzyw sztucznych stanowiących mniej niż 5% całkowitej masy opakowania, a także w przypadku, gdy potencjalnie skutkuje to niezgodnością z przepisami dotyczącymi materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Przewidziano również szczególne odstępstwa, na przykład dla różnych zastosowań wrażliwych na kontakt, dla kompostowalnych opakowań z tworzyw sztucznych, a także opakowań używanych do transportu towarów niebezpiecznych.

Komisja przedstawi sprawozdanie w ciągu 7 lat od wejścia w życie PPWR, w którym dokona przeglądu celów w zakresie zawartości materiałów pochodzących z recyklingu na 2030 r. i oceni wykonalność osiągnięcia celów na 2040 r.

Minimalizacja i zapobieganie

Artykuły 10, 24 i 43

Minimalizacja

Wymogi dotyczące minimalizacji i pustej przestrzeni, które mają obowiązywać od 1 stycznia 2030 r.

Masa i objętość opakowań mają zostać zredukowane do niezbędnego minimum, zgodnie z metodologią, która zostanie ustanowiona.

Odstępstwa, na przykład gdy wzór jest chroniony przez geograficzne oznaczenia pochodzenia lub wzory wspólnotowe

Maksymalny wskaźnik pustej przestrzeni wynoszący 50% dla opakowań zbiorczych, opakowań transportowych lub opakowań dla handlu e-commerce.

Zapobieganie

Minimalne cele państw członkowskich w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów opakowaniowych ustalone na 2030 r. (5%), 2035 r. (10%) i 2040 r. (15%)

Możliwość wykroczenia przez państwa członkowskie poza środki zapobiegania powstawaniu odpadów PPWR i ustalone cele

Państwa członkowskie powinny dążyć do zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych.

Do 2031 r. Komisja dokona przeglądu celów w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów opakowaniowych i oceni potrzebę uwzględnienia celów dla niektórych materiałów opakowaniowych w drodze wniosku ustawodawczego.

Ograniczenia dotyczące opakowań

(Artykuł 25, załącznik V)

Kluczowe środki

Ograniczenia dotyczące opakowań mają obowiązywać od 1 stycznia 2030 r.

Państwa członkowskie będą mogły utrzymać ograniczenia przyjęte przed dniem 1 stycznia 2025 r., jeżeli mają one zastosowanie do formatów i celów opakowań wymienionych w załączniku V, ale wykonanych z innych materiałów.

Do 2031 r. Komisja oceni stosowność nowych ograniczeń, przedstawiając w razie potrzeby wnioski ustawodawczy.

Dodatkowe zakazy dotyczące opakowań są określone w art. 67, który zmienia dyrektywę w sprawie tworzyw sztucznych jednorazowego użytku (SUP)

Załącznik V

Większość zakazów dotyczących opakowań ma zastosowanie do jednorazowych opakowań z tworzyw sztucznych, z wyjątkiem ograniczeń dotyczących jednorazowych opakowań dla branży hotelarskiej.

Załącznik V przewiduje kilka ukierunkowanych wyłączeń, a w przypadku opakowań jednorazowego użytku na świeże owoce i warzywa umożliwia państwom członkowskim przyjęcie odstępstw.

Do 2026 r. Komisja opublikuje wytyczne opracowane w porozumieniu z państwami członkowskimi i Europejską Agencją ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) wyjaśniające bardziej szczegółowo załącznik V.

Ponowne użycie

Artykuł 29

Cele

Cele dotyczące ponownego użycia są ustalane dla różnych sektorów i formatów opakowań, w tym opakowań transportowych i opakowań na napoje.

Poziomy mają zastrzeżenie "co najmniej", co sprawia, że cele są minimalne, a cele na 2040 r. mają charakter aspiracyjny (należy dążyć do ich osiągnięcia).

Dystrybutorzy końcowi w sektorze napojów podlegają obowiązkowi "odbioru" na określonych warunkach. Państwa członkowskie mogą również zezwolić im na tworzenie grup w celu osiągnięcia celów w zakresie ponownego użycia dla ich opakowań.

Ustanowiono specjalne odstępstwa, na przykład dla opakowań transportowych używanych do towarów niebezpiecznych, napojów łatwo psujących się lub win.

Dodatkowe środki

Przewidziano odstępstwo horyzontalne, pod warunkiem że państwa członkowskie są na dobrej drodze do osiągnięcia celów w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów opakowaniowych, a podmioty gospodarcze mają wdrożone plany zapobiegania powstawaniu odpadów i recyklingu.

Komisja uprawniona do przyjęcia, w drodze aktów delegowanych, dodatkowych wyłączeń na określonych warunkach.

Do 30 czerwca 2027 r. Komisja ustanowi szczegółowe zasady obliczania oraz metodologię w odniesieniu do celów w zakresie ponownego użycia.

Do 1 stycznia 2034 r. KE dokona przeglądu realizacji celów na 2030 r. i oceni wykonalność celów wyznaczonych na 2040 r.

Zachęcamy do kontaktu!

kancelaria@maruszkin.pl

+48 608 017 688
ul. Lwowska 4/3
00-658, Warszawa

